

ظرفیت اندک کیک کوچک اقتصاد برای اشتغالزایی

گسترش مجاری رسمی مهاجرت نیروی کار ضروری است

اعزام نیروی کار به خارج از کشور موضوعی ست که با توجه به بازار کار ضعیف ایران و شمار زیاد جویندگان شغل مناسب بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته و به صورت رسمی هم درباره آن حرف زده می‌شود. واقعیت این است که سال‌ها اجرای برنامه‌های متعدد برای کاهش بیکار نتوانسته است باعث شود بیکاری در ایران به رقم قابل قبولی برسد. همچنان نرخ بیکاری در کشور دورقمی است هر چند برخی تحلیل‌ها نشان می‌دهد که مشارکت پایین اقتصادی یکی از دلایلی است که نرخ بیکاری بین ۱۰ تا ۱۱ درصد باشد و اگر واقعا شرایط مساعد باشد و جویندگان کار افزایش یابند، این نرخ از این چیزی که هست بیشتر خواهد شد.

کیک اقتصاد ایران ظرفیت ایجاد شغل برای عده محدودی را دارد و به هر حال با ادامه روندهای کنونی صدها هزار نفر از بازار کار بیرون می‌مانند. این واقعیت باعث می‌شود جوانانی که به فکر ساختن آینده خود هستند گزینه مهاجرت را جدی‌تر دنبال کنند. آنها دنبال کار خارج از مرزها می‌گردند و این جست‌وجو علاوه بر اینکه به دلیل نرخ بالای بیکاری در ایران است، به

دلیل دستمزدهای پایین نیز هست. نوسانات دلاری که به کاهش ارزش پول ملی منجر شده، دستمزد ایرانیان را در پایین‌ترین رده‌های دستمزد در جهان قرار داده است. در چنین شرایطی برخی از ایرانیان که بیکار هم نیستند، می‌بینند در صورتی که همان کاری را که در ایران انجام می‌دهند، جایی دیگر بکنند سه تا چهار برابر حقوق می‌گیرند و این موضوع آنها را وسوسه می‌کند تا به خارج از ایران بروند.

از رویای آمریکارویا تا کار در کشورهای همسایه

بر خلاف تصور غالب، کارگران مهاجر ایرانی همواره در کشورهای آمریکایی و اروپایی به کار گرفته نمی‌شوند. از دربار تعداد قابل توجهی از ایرانیان در کشورهای منطقه از جمله ترکیه، امارات، کویت، قطر و عراق دنبال کار گشته‌اند و بعضا دورهای هم کار کرده‌اند. باین همه، چند سال پیش اگر از کسی می‌پرسیدی که برای کار کردن کجارا ترجیح می‌دهی، از کشورهای اروپایی، آمریکایی و استرالیا نام می‌برد. حالا به نظری می‌رسد که تمایل ایرانیان برای کار کردن در همین اطراف کشور افزایش یافته است. دلیل آن یکی بالا ماندن

نرخ بیکاری در ایران و دیگر سخت‌تر شدن شرایط کار در کشور است. عراق و ترکیه نسبت به قبل شرایط بهتری برای کارگران مهاجر پیدا کرده‌اند، همان‌طور که کشوری مثل قطر فرصت‌های بهتری را پیش رو قرار داده است و حتی ایران و قطر با هم برای اعزام نیروی کار توافقاتی داشته‌اند. سال ۲۰۲۲ قرار است جام جهانی فوتبال در همسایگی ما برگزار شود و از مدت‌ها پیش قطر در تدارک آماده‌سازی خود برای این مسابقات است. برگزاری جام جهانی در قطر علاوه بر اینکه فرصت‌های مختلفی در زمینه‌هایی مانند تورسم در اختیار ایران می‌گذارد، می‌تواند وضعیت کار ایران را تحت تأثیر قرار دهد. از چند سال پیش قطر شروع به پذیرش کارگر خارجی برای ساختن ورزشگاه‌ها و دیگر آماده‌سازی‌های برای جام جهانی کرده است. این می‌تواند فرصتی برای نیروی کار ایران تلقی شود اما یک تهدید هم وجود دارد: ممکن است مهاجرت بدون ضابطه و نظارت به قطر برای کار کردن، منجر به تضییع حقوق کارگران ایرانی شود. در چند سال اخیر اخبار هشدار دهنده‌ای از وضعیت کارگران خارجی در قطر منتشر شده است.

وابسته کار سفارت‌خانه‌ها فعال شوند

بیستم آبان‌امسال، «محمد اکبرنیا» مدیرکل دفتر کارپایی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: در هفت ماهه اسفند حدود دو هزار نیروی کار از طریق کارپایی‌ها به خارج از کشور اعزام شده‌اند. البته این آمار حتی یک درصد از نیروی کار مهاجر ایران را هم شامل نمی‌شود. ده‌ها هزار کارگر ایرانی در عراق، ترکیه و برخی دیگر از کشورهای منطقه مشغول به کار هستند. این افراد حتی اگر کار غیررسمی هم نکنند، به

دلیل اینکه با سازوکارهای غیررسمی مهاجرت کاری کرده‌اند، ممکن است حق‌شان تضییع شود. «علیرضا حیدری»، کارشناس روابط کار و فعال کارگری می‌گوید: نیروی کار مهاجر ایرانی به دو صورت رسمی و غیررسمی به کشورهای مختلف می‌روند. منظور از رسمی این است که فرد در چارچوب‌های تعیین شده و با مشارکت وزارت کار یا سایر سازمان‌های ذی‌ربط برای کار کردن مهاجرت کرده، اما تعداد زیادی هم هستند که خارج از این چارچوب‌ها به کشورهای دیگر رفته‌اند تا آنجا کار کنند.

وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد کارگران مهاجری که غیررسمی کار می‌کنند، بیشتر از رسمی‌ها هستند، عنوان می‌کند: این دسته از افراد هم هر چند از طریق کارپایی‌ها یا سایر راه‌های رسمی مهاجرت کاری نکرده‌اند، اما یک‌دست نیستند. ممکن است فردی در کشور مقصد به هر طریق مجوز کار بگیرد و عده‌ای هم هستند که به اصطلاح کار سیاه می‌کنند.

این فعال کارگری ادامه می‌دهد: در مورد افرادی که به صورت رسمی رفته‌اند، تکلیف مشخص است. آنهایی هم که مجوز کار گرفته‌اند باز مشمول حقوق کار می‌شوند اما حق کسانی که کار سیاه می‌کنند، ممکن است ضایع شود و باید فکری برای آنها کرد.

وی با اشاره به وظایف دولت در مورد کارگران مهاجر می‌گوید: در سفارت‌خانه‌ها، وابسته کار هست که در کشورهای مختلف وضعیت نیروی کار ایرانی مهاجر را رصد می‌کند و مشکلات این کارگران را رفع می‌کند. باید این وابسته‌ها تلاش بیشتری کنند تا حق از نیروی کار ایرانی در خارج از کشور ضایع نشود.

حیدری عنوان می‌کند: دلیل اینکه چرانویری کار ایرانی مهاجرت می‌کند، مشخص است. یک کارگروقتی می‌بیند حقوقی که در خارج از کشور، حتی در عراق دریافت می‌کند ممکن است سه برابر حقوق او در ایران باشد، اگر فرصت کار داشته باشد سختی را به جان می‌خورد و ممکن است حتی کار سیاه هم

ماشبیه کارگران ایرانی که در خارج از کشور کار سیاه می‌کنند، در ایران داریم. بسیاری از اتباع کشورهای بدون مجوز در ایران کار می‌کنند. آنها معمولاً بیمه ندارند یا ممکن است کارشان سخت و زبان‌آور باشد

بکند. وی با اشاره به اینکه شاغلان کار سیاه از بسیاری از حقوق خود محروم می‌مانند، می‌گوید: ماشینیه کارگران ایرانی که در خارج از کشور کار سیاه می‌کنند، در ایران داریم. بسیاری از اتباع کشورهای بدون مجوز در ایران کار می‌کنند. آنها معمولاً بیمه ندارند یا ممکن است کارشان سخت و زبان‌آور باشد. باید مهاجرت نیروی کار به خارج را ساماندهی و افراد را ترغیب کرد از مجاری مجاز این کار را بکنند تا بتوان از حقوق آنها دفاع کرد.

کارگران ایرانی مهاجر را در باید

کار سیاه هر چند ممکن است لزوماً کاری زبان‌آور نباشد اما چون خارج از نظارت است، باعث می‌شود شاغلان چنین کارهایی بیشتر در معرض خطر باشند. رعایت حقوق این کارگران مانند حق بیمه یک بحث است و ایمنی کار بحثی دیگر. کارگری که کارش در جایی ثبت نشده ممکن است در مشاغل سخت و زبان‌آور به کار گرفته شده، با حادثه کار روبه‌رو شود و حتی نقص عضو شده یا جان خود را از دست بدهد. در صورت بروز چنین اتفاقاتی کسی از این فرد دفاع نمی‌کند.

با توجه به اینکه در سال‌های اخیر شمار چنین کارگرانی زیاد شده و افراد بیشتری برای کار به کشورهای همسایه مراجعه می‌کنند، لازم است پیگیری‌هایی صورت گیرد. باید مجاری مجاز مهاجرت شغلی بازتر شود و همچنین باید راهکارهایی پیش پای نیروی کار ایرانی غیررسمی برای رسمی شدن گذاشت و آنها را در معرض دید قرار داد.

خداایی در پایان تأکید می‌کند: هفته آینده جلسه شورای عالی کار با موضوع تعیین حداقل دستمزد ۹۹ برگزار خواهد شد و محاسبات سید معاش که در کمیته دستمزد صورت گرفته، در آن جلسه مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

دستمزد براساس رقم توافق شده سید معاش خانوار است. سید معاش خانوار، ترجمان رسمی خط فقر یا همان هزینه‌های حداقلی زندگی است که براساس الزامات بند دوم ماده ۴۱ قانون کار، باید در تعیین حداقل دستمزد کارگران مبنای قرار گیرد.

۱۹ سال در فاصله سال‌های ۹۴ تا ۹۵ رخ داده است و فقط در سال ۹۴ حدود ۱۲۰۰ کودک زیر ۱۴ سال به آمار کودکان مطلقه کشور افزوده شدند. نماینده مجلس دهم تأکید کرد: اگر بخواهیم کلی به ماجرا نگاه کنیم زنان سرپرست خانوار می‌توانند مادر تمام آسیب‌های اجتماعی در کشور باشند. زنانه شدن آسیب‌های اجتماعی در حال حاضر معضلی است که در آینده‌ها نه چندان دور منجر به شکل‌گیری بحران‌های جدی در حوزه مسائل اجتماعی خواهد شد. وی خاطر نشان کرد: رسیدگی به شرایط زنان سرپرست خانوار و توجه به آنها می‌تواند اقدام موثر در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی باشد. آنچه در این میان باید مورد توجه قرار باید بگیرد شرایط اقتصادی این زنان مبتنی بر اشتغال، بیمه و حتی مسکن این گروه از زنان آسیب‌دیده است که بدون شک باید مورد توجه مسئولان این حوزه قرار بگیرد.

کودک همسری یکی از عامل رشد زنان سرپرست خانوار در سنین کم است. در برخی از مواقع دختران ۱۴ و ۱۵ ساله در بعضی از شهرستان‌ها و روستاها می‌بینیم که هزینه خانوار را به دوش می‌کشند. آقا پورعلیشاهی تأکید کرد: کودک همسری می‌تواند مقدمه‌ای برای شروع مضلات دیگر از جمله زنان سرپرست خانوار باشد. در این زمینه پیش از مسائل اقتصادی مسائل فرهنگی مدنظر قرار می‌گیرد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: تلاش‌های بسیاری در مجلس دهم برای تعیین سن معقول ازدواج صورت گرفت تا شاهد زنان بیوه‌ویی سرپرست و بدسرپرست در جامعه نباشیم اما متأسفانه هنوز خبرهایی از ازدواج دختران در سن و سال کم می‌شنویم. براساس آخرین سرشماری ۹۵ هزار مورد طلاق زیر

روستاها بیشتر است. نایب رئیس فراکسیون زنان مجلس افزود: زنان سرپرست خانوار شامل زنان مطلقه و همسر فوت شده، زنان خانواده‌های کارگری و بسیار کم‌درآمد، زنان دارای همسران معتاد که همسرانشان در تأمین معاش تلاشی نمی‌کنند، زنان دارای شوهران زندانی، زنان دارای فرزندان از ازدواج موقت، زنانی که به دلیل از کارافتادگی شوهر، نان‌آور خانه هستند و دخترانی که به نوعی نان‌آور اعضای خانواده هستند را در بر می‌گیرند. وی ادامه داد: میانگین سنی زنان سرپرست خانوار بین ۱۸ تا ۶۰ است. متأسفانه

نایب رئیس فراکسیون زنان مجلس خبر داد:

افزایش ۵۸ درصدی زنان سرپرست خانوار کشور

نایب رئیس فراکسیون زنان مجلس گفت: در کشور ما متأسفانه گاهی دختران بالاچار در سنین کودکی نقش همسری و مادری را می‌پذیرند. معصومه آقا پورعلیشاهی در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت در مورد آخرین آمار زنان سرپرست خانوار گفت: در حال حاضر سه میلیون زن سرپرست خانوار در کشور وجود دارد که این آمار نسبت به ۱۰ سال گذشته ۵۸ درصد افزایش داشته است. افزایش زنان سرپرست خانوار به دو عامل درونی و بیرونی بستگی دارد. علت بیرونی ضعف شرایط اقتصادی خانواده‌ها و از دلایل درونی می‌توانیم فقر فرهنگی را نام ببرم که هر دو عامل در مناطق محروم مثل شهرستان‌ها و

اخبار کارگری

سالاری خبر داد:

خروج تأمین اجتماعی از بنگاه‌داری

مراسم معارفه معاون اقتصادی و سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی با حضور مدیرعامل این سازمان،

برگزار و از تلاش‌های سرپرست قبلی این حوزه قدر دانی شد. به گزارش اداره کل روابط عمومی تأمین اجتماعی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در این مراسم گفت: ساختار جدید معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری این سازمان متناسب با فعالیت آن تعریف شده تا ضمن مدیریت و راهبری بخش اقتصادی سازمان بر عملکرد شرکت‌های تابعه نظارت داشته باشد. مصطفی سالاری با بیان اینکه در ساختار جدید معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری، به سمت تقویت تخصصی شدن آن رفتیم، تصریح کرد: برای اینکه اموال و دارایی‌های کارگران کاملاً متعلق به سازمان است بهتر مدیریت شود باید به سمتی برویم که مورد تأکید رئیس‌جمهور نیز است یعنی سهامداری و خروج از بنگاه‌داری. وی تأکید کرد: سهامداری کار عاقلانه و منطقی است و بهترین روش برای صیانت از اموال کارگران است.

کارگران فصلی نی بر هفت تپه تجمع کردند

جمعی از کارگران نی‌بر مجتمع نیشکر هفت‌تپه در اعتراض به آنچه کسر دو روز حقوق در فیش دی ماه خود می‌خوانند،

مقابل دفتر مجتمع، تجمع اعتراضی برگزار کردند. معاون بخش کشاورزی این مجموعه می‌گوید: برای رضایت کارگران این دوروز را در ماه‌های آینده جبران می‌کنیم. به گزارش ایلنا، دیروز حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ نفر از جمعیت ۷۰۰ نفری از کارگران نی‌بر هفت‌تپه با پیاده‌روی در مسیر مزارع مقابل دفتر مدیریت جمع شده و نسبت به کسر دو روز از فیش حقوق دی ماه خود اعتراض کردند. این کارگران با بیان اینکه در روزهای گذشته فیش حقوق دی ماه توزیع شده که از مجموع ۱۵ روز کاری کارگران نی‌بر دو روز از حقوق همه کارگران کسر شده، افزودند: معیار پرداخت حقوق کارگران نی‌بر براساس میزان تناژ بریدن نی است در حالی که هیچ معیاری برای محاسبه تناژ در این مجموعه وجود ندارد و کارگران نی‌بر به صورت روزمزدی در مزارع مشغولند. کارگران نی‌بر با بیان اینکه در فصل برداشت نیشکر تمام تلاش خود را به‌رغم کیفیت بد نیشکر در مزارع انجام می‌دهیم، افزودند: دست‌نیست که کارفرما در زمان پرداخت حقوق کارگرانی که در سخت‌ترین شرایط در مزارع نیشکر مشغول بریدن نی هستند، کم بگذارد. «حمید کریم‌پور» معاون بخش کشاورزی مجموعه نیشکر هفت‌تپه در ارتباط با این تجمع گفت: برخی از نی‌برهای فصلی هفت‌تپه براساس میزان تناژی که نی قطع می‌کنند، حقوق دریافت می‌کنند. از قرار معلوم این کارگران کمتر از تناژ مشخص شده کار انجام داده‌اند که سعی می‌کنیم این اختلاف را در ماه‌های آینده جبران کنیم.

مرگ دو کارگر ساختمانی بر اثر سقوط از ارتفاع

دو کارگر ساختمانی حین نصب حلب در پشت بام یک ساختمان در شهر آستانه اشرفیه به دلیل سقوط از ارتفاع، جان خود را از دست دادند. به گزارش ایلنا، «حمید محمدی نسب» فرمانده انتظامی آستانه اشرفیه در مورد جزئیات این حادثه، اظهار داشت: دو کارگر ساختمانی حین نصب حلب به دلیل رعایت نکردن ایمنی کار از ارتفاع یک ساختمان سقوط کردند که سبب مرگ آنها شد. به گفته وی، جان باختگان دومرد ۶۵ و ۶۵ ساله بوده که به دلیل شدت جراحات وارده در محل حادثه جان خود را از دست دادند.

سوختگی یک کارگر در کارخانه فولاد سمنان

مدیر روابط کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی سمنان گفت: صبح دیروز یکی از کارگران شرکت فولاد سمنان واقع در شهرک صنعتی سمنان به دلیل پاشیدن مواد مذاب دچار سوختگی شد. به گزارش ایلنا، «محمد عالی» گفت: این کارگر شرکت فولاد که از چند ناحیه بدن دچار سوختگی شده هم‌اکنون در بیمارستان سساری در استان مازندران بستری است. طبق این گزارش، این کارگر حادثه‌دید در ابتدایه بیمارستان کوثر سمنان منتقل شده بود اما به دلیل نبود مرکز درمان سوختگی در استان سمنان، به بیمارستان ساری اعزام شد.